

Anbefalinger og vejledning til prøve på særlige vilkår Elever med ordblindhed

Dette dokument er udarbejdet af Kompetencecenter Dyslexia (Gentofte Kommune), som et supplement til Undervisningsministeriets vejledning "[Særlige prøvevilkår og fritagelse fra folkeskolens prøver, november 2020](#)" samt [Justering til vejledning om prøve på særlige vilkår, maj 2021](#)". Formålet med denne vejledning er at informere og komme med anbefalinger til prøveansvarlige på Gentofte Kommunes folkeskoler om, hvilke hensyn skolen skal tage mht. prøveafholdelse for elever med ordblindhed (herefter "elever").

Opmærksomhedspunkter til [de skriftlige prøver](#) vedrørende elever med ordblindhed

- **Ekstra tid.** Eleverne har krav på ekstra tid. Tiden skal være tilstrækkelig for at sikre, at eleverne kan deltage på lige vilkår med de andre elever. Se i UVM's vejledning s. 11 for oversigt over ekstra tid. Vær opmærksom på, at tiderne er vejledende.
- **Ekstra tid ved tekniske problemer.** Prøverne afholdes i lokal tid, hvilket betyder, at skolen vurderer, om eleverne skal have yderligere ekstra tid, fx såfremt der opstår tekniske problemer.
- **Pauser.** Der kan gives tilladelse til, at der indlægges pauser i en skriftlig prøve, fx mellem prøven i læsning og prøven i retskrivning.
- **Separat lokale.** Eleverne skal sidde i et separat lokale, hvor de får ekstra tid, har mulighed for særlig oplæsning af diktaten og kan få hjælp til deres it-redskaber. Elever, der benytter "tale-til-tekst" skal sidde i eget lokale, så øvrige elever ikke kan høre elevens indtaling.
- **Særlig oplæsning.** I første del af retskrivningsprøven (diktat A og B) må eleverne få oplæst diktaten i et langsommere tempo. Vær opmærksom på, om diktaten oplæses samtidig med elevens ordforslag i AppWriter, hvorfor det kan være nødvendigt at gentage ordet. Ved særligt udfordrede elever anbefales det i diktat B, at oplæseren siger ordet, eleverne skal skrive, efter sætningen er blevet læst højt.
- **Udleveret lydfil i sprogfagene.** I opgaverne i lytteforståelse i sprogfagene anbefales det, at eleverne får udleveret lydfilen, så eleven har mulighed for at stoppe lydsporet, mens eleven bruger AppWriter til at få læst spørgsmålene højt. Eleverne må ikke høre lydfilen flere gange end klassens øvrige elever.
- **"Tale-til-tekst".** Elever, der bruger "tale-til-tekst" (indtaling) til hverdag, må anvende dette i prøverne i skriftlig fremstilling (dansk, engelsk, tysk/fransk) og matematik med hjælpemidler. Eleven kan bruge tale-til-tekst i fx AppWriter, Google Docs eller i Google Chromes søgefelt.
- **It-redskaber i hverdagen.** Eleverne skal opfordres til at anvende deres it-redskaber til alt læse- og skrivearbejde i skolen generelt og særligt op til prøverne, så de har et grundigt kendskab til programmernes funktioner. Når eleverne øver prøver i skolen, skal de opfordres til at anvende de strategier, som de skal bruge til prøverne. De skal altså også have ekstra tid.
- **Møde inden prøverne.** Det er skolens ansvar at afprøve om elevernes it-redskaber virker. En lærer/it-ansvarlig anbefales derfor at afholde et møde med eleverne inden prøverne, hvor deres it-redskaber afprøves og computere klargøres. Find Undervisningsministeriets tjekliste [her](#).
- **Skriftlig fremstilling.** Alle elever må bruge alle hjælpemidler i Dansk skriftlig fremstilling – også elever, der ikke går til prøve på særlige vilkår.

Sidst opdateret: 24. april 2023

Prøveform og hjælpemidler

Alt afhængigt af prøveform, skal eleverne benytte deres it-redskab på en bestemt måde:

Trykt materiale

Eleverne skal have udleveret teksthæfter digitalt som OCR-behandlede PDF-filer. Materialet skal bestilles af skolen. Eleverne skal åbne PDF-filerne i AppWriters PDF-fremviser, enten i AppWriter Cloud eller AppWriter Windows. Eleverne skal også have det fysiske teksthæfte udleveret, hvis de ønsker dette.

Digitalt materiale

Elever, der bruger AppWriter, skal være opmærksomme på at åbne prøven i Chrome-browseren, hvor de kan benytte AppWriter Cloud. De kan ligeledes benytte AppWriters udklipslæser til ikke-læsbar tekst. Hvis AppWriter-ikonet ikke er synligt, skal linket kopieres ind i Chrome.

Skriftlig besvarelse

Eleverne kan bruge AppWriter Cloud til at få læst tekst højt direkte på internettet. Eleverne kan besvare opgaver i et online skrive dokument (eks. Google Docs, Word Online) med AppWriter Cloud eller i et ikke-online skrive dokument (eks. Word) med AppWriter Windows. Elever med en Mac-computer skal altid anvende AppWriter Cloud.

Opmærksomhedspunkter til [de mundtlige prøver](#) vedrørende elever med ordblindhed

- **Møde inden prøverne.** En lærer/it-ansvarlig anbefales at holde et møde med eleverne inden prøverne, hvor deres it-redskaber afprøves og computere klargøres. Find Undervisningsministeriets tjekliste [her](#).
- **Ekstra tid.** Eleverne kan tildeles både forlænget forberedelsestid samt prøvetid. Se i UVM's vejledning s. 15 for oversigt over ekstra tid. Vær opmærksom på, at tiderne er vejledende.
- **Scanning/indtaling.** Tekster skal scannes ind til eleven, inden forberedelsen til den mundtlige prøve finder sted.
- **Oplæsning.** Ved prøven i mundtlig dansk, hvor eleven skal udvælge et tekststykke til oplæsning, kan eleverne vælge at benytte digital oplæsning eller vælge at undlade oplæsning.